

دفاعیات صوفیان و عارفان از شیطان
در چهارچوب نظریه‌ی عرفانی شایعی کدکنی

مؤلف
مینا جنگجو

سرشناسه	: جنگجو، مینا، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: دفاعیات صوفیان و عارفان از شیطان در چهارچوب نظریه عرفانی شفیعی کدکنی / مؤلف مینا جنگجو ؛ ویراستار سهراب سعیدی.
مشخصات نشر	: قم: انتشارات اسماعیلیان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۰۱-۷۸-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۴ - ۱۳۷.
موضوع	: شفیعی کدکنی، محمدرضا، ۱۳۱۸ - -- نقد و تفسیر
موضوع	: شفیعی کدکنی، محمدرضا، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره شیطان
موضوع	: شیطان در ادبیات
موضوع	: Devil in literature :
موضوع	: شعر فارسی -- تاریخ و نقد
موضوع	: Persian poetry -- History and criticism :
رده بندی کنگره	: ۸۱۲۳ PIR
رده بندی دیویی	: ۶۲/۱۶۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۸۸۶۶

دفاعیات صوفیان و عارفان از شیطان چهارچوب نظریه عرفانی شفیعی کدکنی

مؤلف: مینا جنگجو

ناشر: اسماعیلیان

صفحه آرای: پرستو امیری

ویراستار: دکتر سهراب سعیدی

طراح جلد: یونس دهقانی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

چاپخانه: نینوا

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۰۱-۷۸-۵

قیمت: ۳۰ هزار تومان

انتشارات اسماعیلیان

قم-خیابان معلم

میدان روح ا...ا

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۲۱۲

مقدمه

خروج شیطان از دایره‌ی مدیریت و فرمان الهی یکی از معضلات پیچیده‌ی معرفت‌شناختی و روایی و کلامی است که محل نزاع آرا مختلف و متکثر بوده و همچنان خواهد بود. این نزاع معرفت‌شناختی مورد توجه عرفا نیز واقع شده است و آنان از زاویه‌ای سطح‌گونه به دفاع از شیطان پرداخته‌اند و او را عاشق غیور داشته‌اند که از منظر گزاره‌های قرآنی و کلام اسلامی قابل دفاع نیست.

نگارنده در این کتاب مجموعه دفاعیات عرفا را در چهارچوب نظریه‌ی عرفانی شفیعی کدکنی که عرفان را نگاه هنری به الهیات و مذهب می‌داند، تحلیل و تبیین نموده است؛ که نتیجه‌ی آن چنین است: دفاعیات عرفا گزاره‌ای برون دینی محسوب می‌شوند که پاسخ دینی ندارند اما در نظریه‌ی عرفانی شفیعی کدکنی، تمام این گزاره‌ها هنری‌اند، که حمل بر صدق و کذب واقع نمی‌شوند و سراسر اقتناعی و غیر خبری و انشایی محض‌اند.

این کتاب در سه فصل تنظیم شده است، در فصل اول کلیات و نحوه‌ی انجام پژوهش در فصل دوم به مبانی نظری، زندگینامه شفیعی کدکنی، پیشینه تحقیق و بررسی نظریه‌ی عرفانی شفیعی کدکنی بر اساس کتاب زبان

شعر در نثر صوفیه می پردازد. در فصل سوم مختصری در واژه و ماهیت ابلیس در قرآن و کلام می پردازد سپس جنبه ی منفی ابلیس در ادب فارسی و در ادامه دفاعیات صوفیه که شامل دفاع حلاج، عین القضاة همدانی، سنایی غزنوی، احمد غزالی، مولوی و روزبهان بقلی شیرازی می پردازد و سپس به تحلیل نظریه ی عرفانی شفیعی کدکنی پرداخته می شود.

مینا جنگجو

www.ketab.ir

فهرست

۱۱	فصل اول
۲۱	فصل دوم
۲۱	مبانی نظری
۲۳	ویژگی مهم شعر شفیهی کدکنی
۲۴	آثار شفیهی کدکنی
۲۵	تصحیحات انتقادی
۲۵	گرایش‌های فرمالیستی
۲۶	تاریخ‌گرایی در ادبیات
۲۶	مجموعه اشعار
۲۶	آثار نظری و انتقادی و تصحیح و ترجم
۲۹	رویکرد شفیهی کدکنی به عرفان
۳۶	زبان عرفان
۳۷	زبان علم (ارجاعی) و زبان معرفت (زبان عاطفی)
۴۴	زبان علم
۴۴	نظریه‌ی تصویری
۴۵	نظریه‌ی تحقیقی
۴۶	نظریه‌ی تحلیلی
۴۶	ابعاد زبان عرفان
۴۶	بعد نیینی
۴۸	بعد تأویلی
۴۹	شطح و شطحات
۵۲	شطح تجاوز به تابوها
۵۳	امکان سبک‌شناسی تصوف

عنوان و تمایز تصوف خراسانی و تصوف پارسی	۵۴
مرز میان تصوّر و تصدیق	۵۵
راه رفتن روی دیوار گرامر	۵۷
استعاره‌های مرکزی یا استعاره‌های اصلی	۵۹
فصل سوم	۶۶
تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق	۶۶
مختصری در واژه‌شناسی ابلیس	۶۶
ابلیس در قرآن	۶۹
ماهیت ابلیس در قرآن	۷۱
فلسفه‌ی آفرینش ابلیس	۷۳
ابلیس در علم کلام	۷۴
جنبه‌های منفی ابلیس در ادب فارسی	۷۶
فردوسی	۷۶
ناصر خسرو	۷۷
نظامی گنجوی	۷۷
خاقانی	۷۸
سعدی	۷۹
مولوی	۷۹
حافظ	۸۰
شیخ محمود شبستری	۸۱
حلاج	۸۱
دیدار ابلیس با موسی	۸۸
شاعران مدافع ابلیس	۹۷
سنایی غزنوی	۹۷